

Tvorba rozpočtu – profese instalatér vodař

Sestavení rozpočtu spočívá v tom, že se konstrukce popsaná projektem rozdělí na části se určitými technickými vlastnostmi, nebo s určitým způsobem provedení. Tyto části se ocení jednotkovou cenou (cenou za metr, kus apod.). Jednotkovou cenu buď čerpáme z ceníků nebo určíme jiným způsobem. Část konstrukce vymezená popisem v ceníku a identifikovaná číselným kódem se nazývá položka. Obsah ceníkové položky může být dvojitý:

a) **kompletní**, tj. vyjadřující všechny náklady potřebné na zřízení dané konstrukce, tedy náklady na materiál, jeho dopravu, náklady na práci (mzdu a odvody), náklady na práci strojů (stroje), náklady na provoz stavby, provoz stavební firmy (režie) a její rozvoj (zisk).

b) **montážní**, tj. obsahující náklady na provedení konstrukce (mzdy, odvody, stroje, režie, zisk) a náklady na spojovací materiál. Hlavní materiál v těchto položkách není obsažen a rozpočtuje se další položkou – dodávkou, neboli specifikací materiálu. Tento druh položek je obvyklý u konstrukcí jejichž hlavní materiál je variabilní a vyskytuje se v mnoha funkčně stejných typech (umyvadla, baterie apod.).

Specifikace je dodávka materiálu, která se v rozpočtu udává (specifikuje) samostatnou položkou, protože není obsažena v ceně položky práce. Udává se v ceně nákupní bez DPH včetně nákladů na pořízení (dopravy na staveništní skládku). U materiálu, který se dělí a vznikají nepoužitelné zbytky, nebo který je nutné překládat (např. hydroizolační pásy) se spotřeba materiálu navyšuje o tzv. ztratné a prořez. Hodnota je různá podle typu materiálu a jeho doporučená hodnota je uvedena v úvodu ceníku. Navýšení o ztratné se týká jen dodávky, množství práce se uvádí skutečné, bez navýšení. Materiál, který je v položkách prací obsažen už je o ztratné povýšen.

V cenících se setkáme s položkami prací, které mají v číselném kódu různé příznaky za tečkou. Příznak R00, nebo RA0 značí, že se jedná o "základní" položku. Varianty mají v příznaku za R různá jiná písmena a čísla a mají rozšířený text, který popisuje změnu obsahu této položky proti položce základní. Varianty nemusí být vždy v programu Stavitel+ obsaženy.

Zvláštním typem položky je **přesun hmot**. Vyjadřuje náklady na přesun zabudovávaného materiálu ze staveništní skládky k místu zabudování. Hodnota vodorovné složky bývá zpravidla 50 m, svislá je uvedena v popise položky. U prací HSV se používá jedna (položka nebo skupina položek) za všechny práce HSV a umísťuje se obvykle do samostatného dílu 99. U prací PSV se položka přesunu se používá v každém jednotlivé PSV díle a každý PSV díl má svou položku nebo skupinu položek přesunu (z daného ceníku). U PSV je na výběr mezi použitím položky vypočítávající náklady na přesun z hmotnosti tzv. "tonážní", nebo položkou "procentní" stanovující hodnotu přesunu z finančních nákladů. Při použití položky "procentní" se sečtou náklady v daném stavebním díle, podělí stem (:100), hodnota se dosadí do měrných jednotek položky a násobí sazbou v procentech.

Dalším typem položek jsou **přesuny suti**. K určení množství suti se použije "demontážní hmotnost" uvedená u položek bourání a násobí počtem měrných jednotek vybouraných konstrukcí. Takto vypočtené množství suti dosadíme do položek pro přesun suti. Odstranění suti má tři fáze - svislé přemístění, vodorovné vnitrostaveništní přemístění a odvoz na skládku. Každá fáze se oceňuje dvojicí položek - položkou základní a přírážkou za prodloužení vzdálenosti. Přírážka se násobí indexem vyjadřujícím celkovou vzdálenost minus vzdálenost v položce základní. Použití přírážek svislého přemístění je zobrazeno v příloze ceníku 801-3.

K oceňování zdravotnických instalací se používají převážně ceníky:

- 800-721 Zdravotně technické instalace budov
- pro související bourací práce ceník 801-3 Bourání

Po otevření ceníku 800-721 vidíme 16 částí. Části A jsou určeny pro nové konstrukce, části B pro demontáže, části C pro opravy stávajících vedení. Jednotlivé části obsahují položky pro určitou skupinu konstrukcí uvedenou v názvu. Takže např. kanalizační potrubí systému HT budeme hledat v části A01 Vnitřní kanalizace – zřízení, a např. pro vložení přechodky ze stávajícího litinového na plastové potrubí použijeme část C01 Oprava a údržba vnitřní kanalizace (C proto, že se jedná o práci na stávajícím vedení; 01 proto, že práce se týká potrubí).

Obsah ceny jednotkové ceníkové položky

Cena = Materiál + Mzdy + Stroje + OPN + Režie výrobní + Režie správní + Zisk

Jednotková cena v ceníku RTS se kalkuluje podle výše uvedeného kalkulačního vzorce, kde

- **materiál** jsou náklady na materiál v množství zvětšeném o prořez a ztratiné, násobené cenou zjištěnou u výrobců, nebo velkých dodavatelů, s připočtením pořizovacích nákladů tj. nákladů na dopravu od místa zakoupení po staveništní skládku,
- **mzdy** jsou „hrubé mzdy“ pracovníků určené spotřebou času nutnou k provedení jednotky dané konstrukce násobenou hrubou hodinovou mzdou; tato úkolová mzda je zvýšena o 5 %, o tzv. mzdu časovou,
- **stroje** jsou náklady na použití strojů a mechanismů s pořizovací cenou nad 40 000 Kč,
- **OPN** jsou ostatní přímé náklady převážně sestávající z odvodů na sociální a zdravotní zabezpečení,
- **režie výrobní** jsou náklady stavby, které nelze přesně vztáhnout na jednotku dané konstrukce a jsou proto k jednotkovým cenám přiřazeny procentní sazbou,
- **režie správní** jsou náklady na provoz organizace a jsou také k jednotkovým cenám přiřazeny procentní sazbou,
- **zisk** je plánovaný zisk započtený do jednotkové ceny.

Obsáhlejší informace o náplni položek, způsobu měření apod. jsou v úvodu ceníků - Všeobecných podmínkách. Jsou k dispozici ve všech rozpočtovacích pomůckách RTS: BuildPower, Stavitel+ i Sbornících cen stavebních prací.

Přiložený rozpočet není ani ukázka ideálního rozpočtu, ani vyčerpávající soupis možných položek. Má pomoci při čtení obsahu položek, vysvětlit použití kompletních a montážních položek i objasnit význam a použití typicky rozpočtářské položky - přesunu hmot.